

[Aage Fogh.]

linger ikke var foreslået forøget, tog han det som et bevis for, at landbrugsministeren ventede mindre aktivitet på dette område; på denne foranledning vil jeg gerne indledningsvis spørge den højtærede minister, om det ikke er således, som det har været tidligere, at hvis de bevillinger, der er stillet til rådighed, ikke strækker til, vil det være muligt at få en tillægsbevilling. Sådan har det altid været tidligere, og sådan håber jeg også det må blive i fremtiden, at hvis det viser sig at være formålstjenligt at fremme udstykningen udover den grænse, der er fastsat for bevillingerne, er der mulighed for en efterbevilling.

Der er i dag forhåbentlig ingen diskussion om, hvorvidt der skal udstykkes i Danmark, og hvorvidt der skal skaffes boplads for flere husmænd på den danske jord, men der er et problem, som i høj grad er aktuelt, nemlig fremskaffelsen af jord. Det er ingen hemmelighed, at i løbet af de sidste 16 år er der udgået 160 000 ha landbrugsjord, altså 10 000 ha om året. Det er heller ingen hemmelighed, at i de sidste 8 år er der forsvundet 8 000 landbrugsejendomme, og denne tilbagegang både i areal og i antal af ejendomme er udover de nye brug, der oprettes, og den jord, der er opdyrket ude på den danske hede.

Nu ved vi, bl. a. af udtalelser fra direktøren for hedeselskabet, direktør Basse, at opdyrkningen af heden snart er slut. Dalgas' bekendte ord: „Hvad udad tabes, skal indad vindes“ har ikke længere den gyldighed, det havde dengang; der kan ikke præsteres meget mere på det område. Derimod har direktør Basse ved et møde udtalt, at efter hans skøn er der mulighed for at udtørre 72 000 ha af det danske havområde, men betingelsen for, at denne udtørring med rimelighed kan finde sted, er den, at vandstanden ikke er for høj og bunden af en sådan bonitet, at der er udsigt til, at der kan drives lønnende landbrug på det udtørrede areal. Jeg vil gerne overfor den højtærede landbrugsminister rejse det spørgsmål, hvor vidt man er kommet med disse undersøgelser. Direktør Basse angiver, at der omkring øerne skulle være mulighed for at indvinde disse 72 000 ha, foruden hvad der kan indvindes ved Jyllands kyster, men at havarealerne omkring øerne er de bedst egnede, fordi vand-

standen her er den laveste. Jeg synes, at da vi virkelig står i en nødsituation og man må vente, at situationen vil forværres i den kommende tid, ville det være rimeligt, at vi omgående fik gennemført en række bundundersøgelser, der kunne være vejledende for os ved afgørelsen af, hvilket havområde der skal tørlægges først. Derfor vil jeg gerne opfordre den højtærede minister til i det kommende udvalg — hvis det ikke kan ske i dag — at redegøre for, hvor vidt man er nået på dette område, og om man kunne tænke sig at gå videre.

Jeg vil også gerne opfordre den højtærede minister til at drage omsorg for, at der ofres mere på at sikre det land, vi har. Havet omkring Danmark er jo grådigt mange steder, og jeg tror, det i mange tilfælde vil være forsvarligt at ofre noget mere på at sikre kystlinien og værne den danske landbrugsjord mod havets overgreb. Også på det område synes jeg det var naturligt at sætte ind.

Fra gartnerierne side er jeg blevet gjort opmærksom på, at lovforslaget synes at stille gartnerierne ugunstigt i sammenligning med landbrugerne. Jeg har ikke tilstrækkeligt materiale til en bedømmelse, men jeg henstiller til den højtærede minister at iværksætte en undersøgelse af disse problemer, og skulle det da vise sig, at de 49 000 kr., der kan stilles til rådighed til opførelse af et nyt gartneri, ikke står i rimeligt forhold til de 55 000 kr., der står til rådighed for en landbruger, må vi rette ved det. De foregående talere har været inde på, at bevillingerne til landbrugerne måske var for høje. Vi vil også være villige til at undersøge det problem i udvalget, men lighed overfor loven, altså for gartnere og landmænd, mener jeg der skal være. Derfor vil jeg gerne have dette spørgsmål inddraget i de undersøgelser, der må finde sted.

Jeg vil gerne i denne forbindelse fremhæve et par eksempler, der har relation til det, jeg indledningsvis nævnte om en ændring af statshusmandsloven udover det, ministeren foreslår. Vi var så heldige i fjor at få gennemført en ændring, der gik ud på, at når en statshusmand solgte bruget til sine børn eller svigerbørn, altså til sine nærmeste slægtninge, var der mulighed for, at det statslån, der indestod i husmandsbruget, kunne forhøjes, ikke alene til den